

การสร้างสารบัญรูปร่างอัตโนมัติ

สารบัญรูปร่าง คือ รายการของรูปร่างที่มีอยู่ในเอกสาร โดยจะแสดงเป็นลำดับของรูปร่าง ชื่อรูปร่าง และหมายเลขหน้า ที่รูปร่างนั้น ๆ จัดวางอยู่ ซึ่งเราสามารถแบ่งการทำสารบัญรูปร่าง ออกได้เป็น 2 ขั้นตอนหลัก คือ การแทรกคำอธิบายรูปร่าง และการสร้างสารบัญรูปร่าง โดยในบทความนี้ จะใช้เทคนิคการสร้างสารบัญรูปร่าง ด้วยโปรแกรม Microsoft Word แต่ทั้งนี้ ในการทำสารบัญรูปร่างแบบอัตโนมัติ นั้น ต้องใช้โปรแกรม Microsoft Word 2010 ขึ้นไป โดยผู้เขียนจะใช้โปรแกรม Microsoft Word 2016 เวอร์ชันภาษาอังกฤษ เป็นโปรแกรมในการสาธิต

การแทรกคำอธิบายรูปร่าง

การแทรกคำอธิบายรูปร่าง หรือ Insert Caption ในโปรแกรม Microsoft Word เป็นคำสั่งที่มีคุณสมบัติ ในการใส่ข้อความข้างใต้ หรือเหนือรูปร่าง ที่จะไล่ลำดับให้โดยอัตโนมัติ เหมาะกับการทำงานในไฟล์ที่มีรูปร่าง เป็นจำนวนมาก และต้องไล่ลำดับรูปภาพไปเรื่อย ๆ ซึ่งการลำดับรูปภาพ โดยการพิมพ์ลำดับเลขเองนั้น มีโอกาสที่จะ ไล่ลำดับเลขรูปภาพผิดพลาดได้ ดังนั้น คำสั่งนี้จึงเข้ามาช่วยในการไล่ลำดับเลขของรูปร่าง ทำให้ไม่หลงลำดับเลข ผิดพลาด โดยมีขั้นตอนในการทำ ดังนี้

1. คลิกที่รูปร่างลำดับแรก 1 ครั้ง
2. ในส่วนของเมนูด้านบน (Ribbon) ให้คลิกเลือก **References** (การอ้างอิง)
3. คลิกเลือกคำสั่ง **Insert Caption** (แทรกคำอธิบายภาพ)
4. จะปรากฏหน้าต่าง **Caption** (คำอธิบายภาพ) ขึ้นมา ให้คลิก **New Label** (ป้ายชื่อใหม่) เพื่อกำหนดค่านำหน้าอัตโนมัติ ซึ่งอยู่ข้างหน้าข้อความอธิบายรูปร่าง
5. กำหนดป้ายชื่อตามที่ต้องการ (ในตัวอย่างตั้งเป็นคำว่า “รูปที่”) จากนั้นคลิก **OK** (ตกลง)
6. จะปรากฏคำว่า “รูปที่” และมีตัวเลข 1 ขึ้นมาโดยอัตโนมัติ ให้เคาะ Space Bar 1 ครั้ง แล้วพิมพ์ข้อความอธิบายรูปร่างตามที่ต้องการ (ในตัวอย่างกำหนดตำแหน่งไว้เป็น “ใต้รายการที่เลือก/ Below selected item”)
7. คลิก **OK** (ตกลง)
8. จะปรากฏข้อความอธิบายรูปร่าง จากนั้นให้กำหนดฟอนต์ ขนาด และจัดรูปแบบตามที่เรากำลังต้องการ
9. คลิกขวาที่รูปร่างถัดไป แล้วคลิกเลือกคำสั่ง “**แทรกคำอธิบายภาพ**” (Insert Caption)
10. ถ้าใช้ป้ายชื่อเดิม ให้กำหนดป้ายชื่อที่ตั้งไว้
11. จากนั้นจะปรากฏคำว่า “รูปที่” และมีตัวเลข 2 ขึ้นมา โดยอัตโนมัติ ให้เคาะ Space Bar 1 ครั้ง แล้วพิมพ์ข้อความอธิบายรูปร่างตามที่ต้องการ (ในตัวอย่างกำหนดตำแหน่งไว้เป็น “ใต้รายการที่เลือก”)
12. คลิก **OK** (ตกลง)
13. จะปรากฏข้อความอธิบายรูปร่าง จากนั้นให้กำหนดฟอนต์ ขนาด และจัดรูปแบบตามที่เรากำลังต้องการ
14. หากมีการแทรกลำดับรูปภาพ ลำดับที่อยู่ถัดไปจะเปลี่ยนลำดับไปเรื่อย ๆ โดยอัตโนมัติ โดยที่เราไม่ต้อง มาไล่ลำดับใหม่ และหากเราต้องการลบลำดับรูปภาพ ให้คลิกขวาที่หมายเลขลำดับ จากนั้นคลิกที่ คำสั่ง “**อัปเดตข้อมูล**” เพียงเท่านี้ การจัดลำดับหมายเลขคำอธิบายรูปร่าง ก็จะช่วยลดความผิดพลาดลงได้

วิธีการแทรกคำอธิบายรูปภาพ

2. เมื่อด้านบน (Ribbon) ให้คลิกเลือก References (การอ้างอิง)

1. คลิกที่รูปภาพลำดับแรก 1 ครั้ง

3. คลิกเลือกคำสั่ง Insert Caption (แทรกคำอธิบายภาพ)

Figure 2: Fountain

Label your picture or object.
Once you've added a caption, you can reference your object anywhere in your document by inserting a cross-reference.

ภูมิภาคประเทศของอุทยานแห่งชาติดอยเวียงผา

โดยทั่วไปอุทยานแห่งชาติดอยเวียงผาเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน วางตัวในแนวทิศเหนือ-ใต้ แบ่งเขตจังหวัดเชียงใหม่กับจังหวัดเชียงรายออกจากกัน มียอดดอยสูงสุดคือ ดอยเวียงผา ความสูง 1,834 เมตร จาก

จะปรากฏหน้าต่าง Caption (คำอธิบายภาพ) ขึ้นมา ให้คลิก New Label (ป้ายชื่อใหม่) เพื่อกำหนดค่านำหน้าอัตโนมัติ ซึ่งอยู่ข้างหน้าข้อความอธิบายรูปภาพ

Caption

หน้าต่าง Caption (คำอธิบายภาพ)

Caption: Figure 1/

Options

Label: Figure

Position: Below selected item

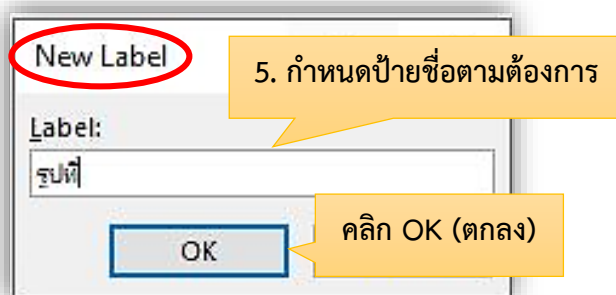
Exclude label from caption

New Label...

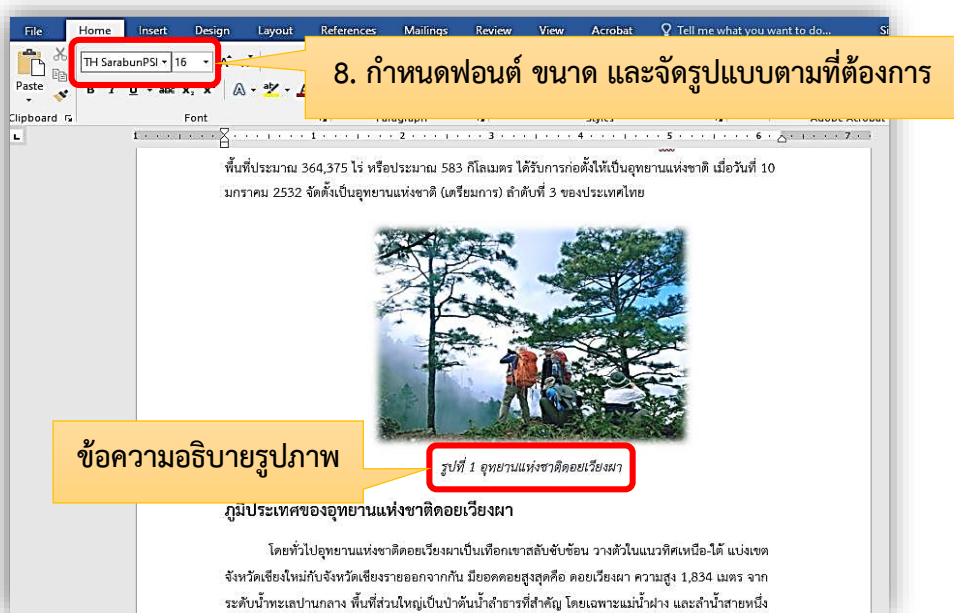
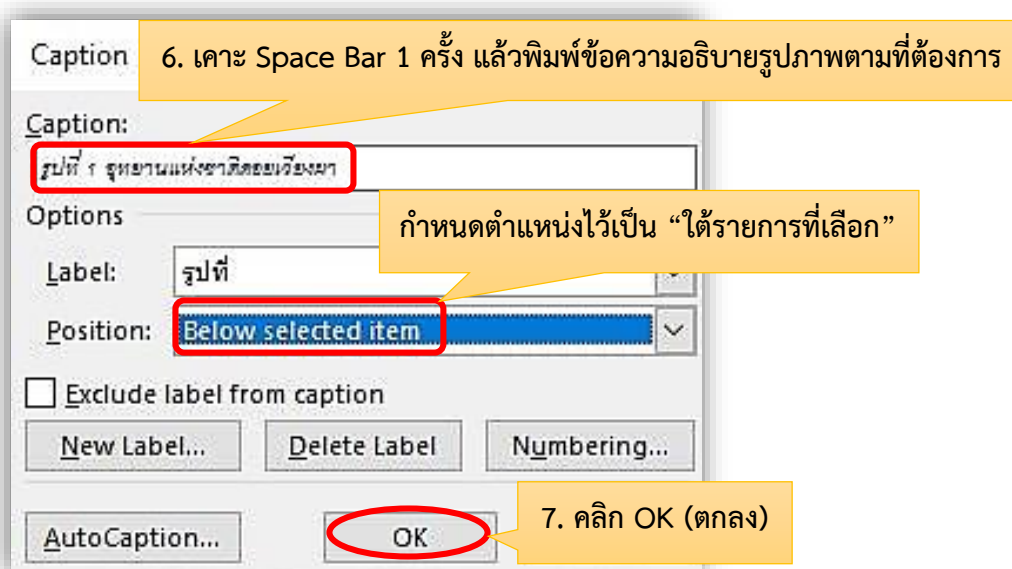
4. คลิก New Label (ป้ายชื่อใหม่)

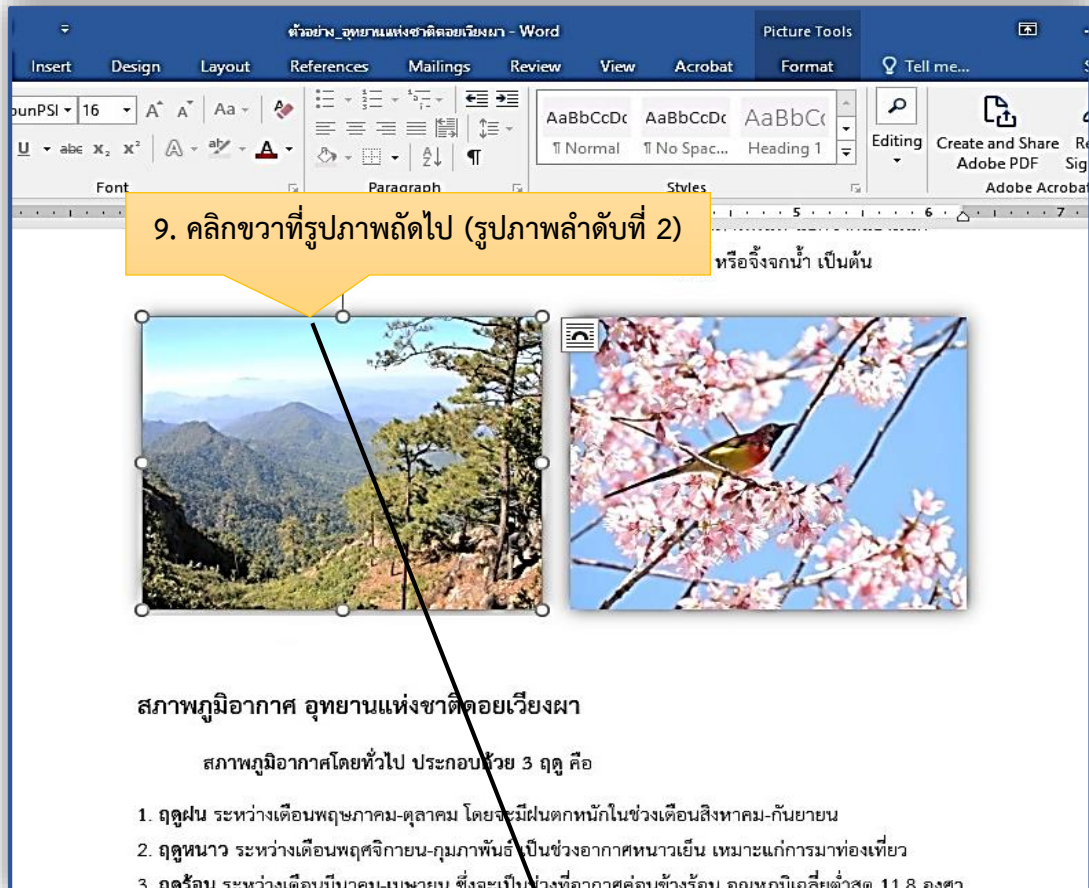
AutoCaption... OK Cancel

กำหนดป้ายชื่อตามที่เราต้องการ (ในตัวอย่างตั้งเป็นคำว่า “รูปที่”) จากนั้นคลิก OK (ตกลง)

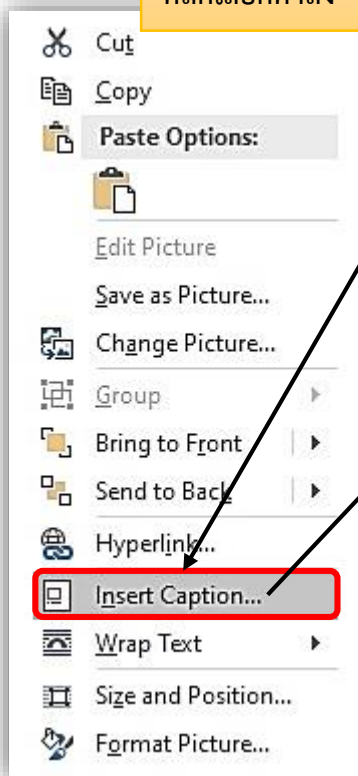

จะปรากฏคำว่า “รูปที่” และมีตัวเลข 1 ขึ้นมาโดยอัตโนมัติ ให้เคาะ Space Bar 1 ครั้ง แล้วพิมพ์ข้อความอธิบายรูปภาพตามที่ต้องการ (ในตัวอย่างกำหนดตำแหน่งไว้เป็น “ใต้รายการที่เลือก”)

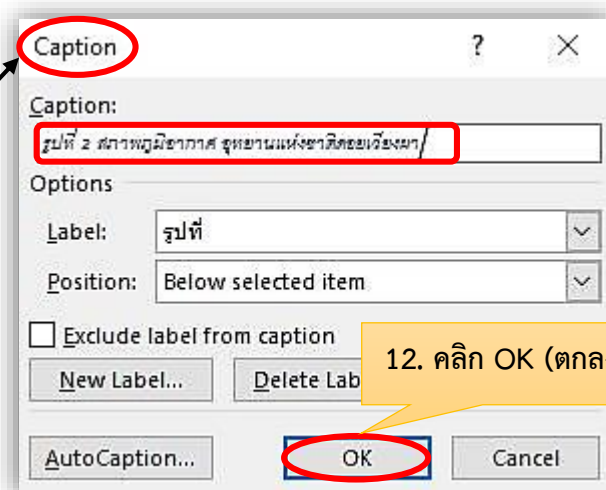

คลิกเลือกคำสั่ง “แทรกคำอธิบายภาพ” (Insert Caption)

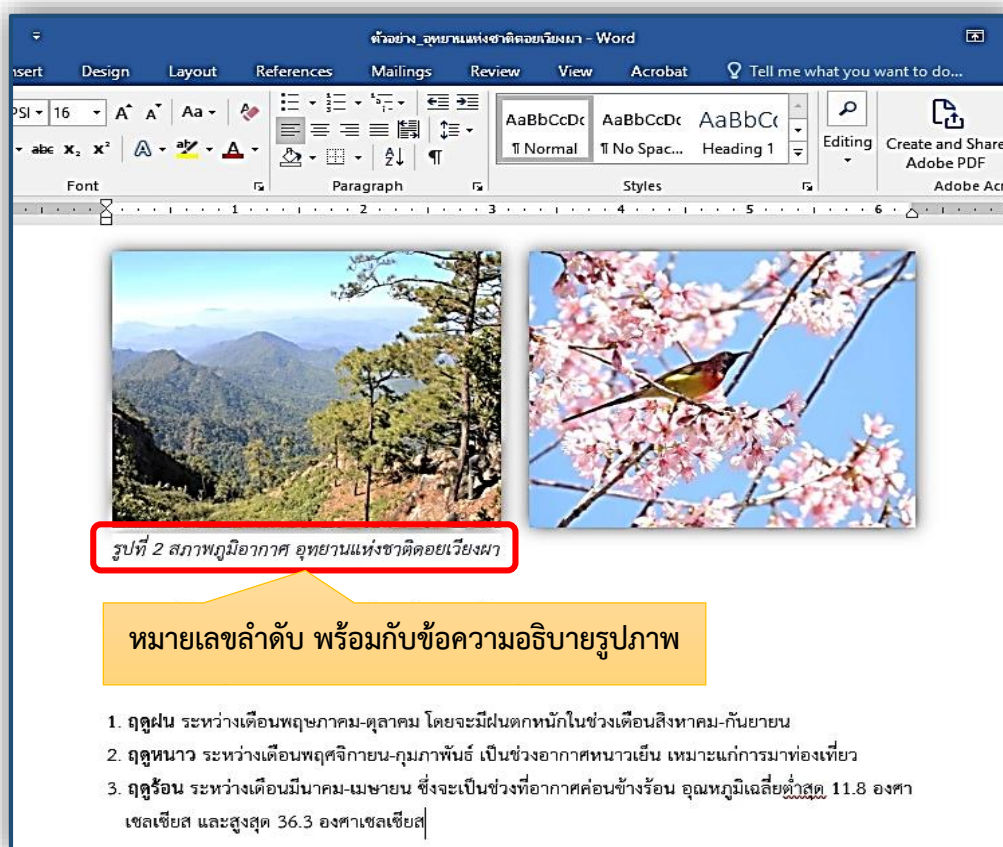

10. ถ้าใช้ป้ายชื่อเดิม ให้กำหนดป้ายชื่อที่ตั้งไว้
11. จะปรากฏคำว่า “รูปที่” และมีตัวเลข 2 ขึ้นมา ให้เคาะ Space Bar 1 ครั้ง แล้วพิมพ์ข้อความอธิบายรูปภาพตามที่ต้องการ

12. คลิก OK (ตกลง)

13. จะปรากฏข้อความอธิบายรูปภาพ จากนั้นให้กำหนดฟอนต์ ขนาด และจัดรูปแบบตามที่เรต้องการ

รูปที่ 2 สภาพภูมิอากาศ อุทยานแห่งชาติดอยเวียงผา

หมายเลขลำดับ พร้อมกับข้อความอธิบายรูปภาพ

1. ฤดูฝน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-ตุลาคม โดยจะมีฝนตกหนักในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน
2. ฤดูหนาว ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ เป็นช่วงอากาศหนาวเย็น เหมาะแก่การมาท่องเที่ยว
3. ฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคม-เมษายน ซึ่งจะเป็นช่วงที่อากาศค่อนข้างร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 11.8 องศาเซลเซียส และสูงสุด 36.3 องศาเซลเซียส

14. หากมีการแทรกลำดับรูปภาพ ลำดับที่อยู่ถัดไปจะเปลี่ยนลำดับไปเรื่อย ๆ โดยอัตโนมัติ โดยที่เราไม่ต้องมาใส่ลำดับใหม่ และหากเราต้องการลบลำดับรูปภาพ ให้คลิกขวาที่หมายเลขลำดับ จากนั้นคลิกที่คำสั่ง “อัปเดตข้อมูล” เพียงเท่านี้ การจัดลำดับหมายเลขคำอธิบายรูปภาพ ก็จะลดความผิดพลาดลงได้

เมื่อมีหมายเลขกำกับและชื่อภาพเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ทำซ้ำขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น ในทุกรูปภาพที่มีอยู่ในเอกสาร เพียงเท่านี้ ก็เป็นอันเสร็จขั้นตอนของการแทรกคำอธิบายรูปภาพ